

Ο NEON παρουσιάζει

MARIO MERZ: NUMBERS ARE PREHISTORIC

Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Μέγαρο Σταθάτου, Αθήνα
22 Οκτωβρίου 2015 – 31 Ιανουαρίου 2016

Από τις 22 Οκτωβρίου 2015 έως τις 31 Ιανουαρίου 2016, ο Οργανισμός Πολιτισμού και Ανάπτυξης NEON, σε συνεργασία με το Fondazione Merz, παρουσιάζει την έκθεση έργων του Mario Merz, ενός από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες του κινήματος της Arte Povera.

Η έκθεση *Mario Merz: Numbers are prehistoric* φιλοξενείται στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Μέγαρο Σταθάτου, στην Αθήνα. Είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται έκθεση του ιταλού καλλιτέχνη σε μουσειακό χώρο στην Ελλάδα.

Σε επιμέλεια του Paolo Colombo, η έκθεση-επισκόπηση φιλοδοξεί να φωτίσει την πολυπρόσωπη πρακτική του Mario Merz. Ο τίτλος της έκθεσης, *Numbers are prehistoric*, προέρχεται από το βιβλίο του Mario Merz "I Want to Make a Book Right Now" (1989) και εκφράζει την ανάγκη που τον παρακίνησε να ασχοληθεί και να αφοσιωθεί στην τέχνη, την πολιτική, τη ζωή. Με αυτή τη φράση, ο καλλιτέχνης εννοεί ότι οι αριθμοί υπήρχαν πριν από την ιστορία και εξελίσσονται στο άπειρο παράλληλα με την εξέλιξη της γης και του σύμπαντος. Η δουλειά του Merz εξερευνά την έννοια της φύσης ως μια ισχυρή, γενναιοδωρη και συνεχώς επεκτεινόμενη δύναμη, όπως εκφράζεται στις λογικές ακολουθίες του ιταλού μαθηματικού Leonardo Fibonacci (c.1175–c.1240). Γεννημένος στην Πίζα, ο Merz σπούδασε, μεταξύ άλλων, τα μοτίβα ανάπτυξης στη φύση και έλυσε ένα πρόβλημα αύξησης του πληθυσμού κουνελιών χρησιμοποιώντας αυτό που είναι γνωστό στο δυτικό κόσμο ως η «ακολουθία Fibonacci» (1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233), στην οποία ο κάθε αριθμός είναι το άθροισμα των δύο προηγούμενων του. Η δουλειά του καλλιτέχνη επικεντρώνεται στην πεποίθησή του ότι η φύση είναι μια επιτακτική παρουσία και οι νόμοι της, ταυτόχρονα βίαιοι και μεγαλειώδεις, ορίζουν την ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλα τα επίπεδα, από την ανάγκη επιβίωσης (όπως το ιγκλού) μέχρι τις κοινωνικές σχέσεις και την πολιτική δράση.

Η έκθεση πραγματοποιείται σε μια κρίσιμη για την Ελλάδα περίοδο, όπου οι έννοιες της αναγκαιότητας και των πρωταρχικών αναγκών επαναξιολογούνται, ενώ προσφέρει τη δυνατότητα στο θεατή να επανεξετάσει τις ιδέες του μέσα από διάφορα παραδείγματα των έργων του. Εκτεινόμενα από τα περίφημα ιγκλού του, στα νεοα έγγραφα, πίνακες και σχέδια, τα έργα επισημαίνουν την ενασχόληση του καλλιτέχνη με την έννοια των βασικών ανθρώπινων αναγκών, την ομορφιά και τη μαγεία της φυσικής ανάπτυξης και ταυτόχρονα δρουν ως μια δυναμική υπενθύμιση του πώς η πολιτική είναι άμεσα συνυφασμένη με τον ίδιο τον κύκλο της ύπαρξης και τη φύση.

Μεγάλο μέρος της έκθεσης είναι αφιερωμένο στα κείμενά του, τα οποία, είτε με τη μορφή ποίησης είτε μανιφέστου, αποτελούν σημαντικό μέρος της δουλειάς του. Παρουσιάζοντας υλικό που δεν έχει εκτεθεί ξανά, η έκθεση ισορροπεί μεταξύ

της εικαστικής τέχνης και της γραπτής έκφρασης, ακολουθώντας τον ιδιαίτερο τρόπο του Merz, ο οποίος αντιμετωπίζει τα κεντρικά θέματα στην τέχνη του χρησιμοποιώντας γραμμές, αριθμούς και λέξεις.

Σύμφωνα με τον επιμελητή της έκθεσης **Paolo Colombo**, «Είναι τιμή μου να επιμεληθώ την έκθεση ενός καλλιτέχνη τον οποίον γνώριζα, αλλά δεν είχα ποτέ την ευκαιρία να δουλέψω μαζί του στο παρελθόν. Και πόσο μάλλον να το κάνω αυτό στην Αθήνα, την πόλη όπου γνωριστήκαμε. Η Αθήνα εκφράζει έναν βαθύ συσχετισμό και για τους δύο. Είναι σαν να επιστρέφω στη βάση μου, μετά την πρώτη μας εκείνη συνάντηση στα τέλη της δεκαετίας του '70».

Όπως δηλώνει η Πρόεδρος του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης **Σάντρα Μαρινοπούλου**, «Είναι η δεύτερη φορά που το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης συνεργάζεται με τον πολιτιστικό οργανισμό NEON- μετά την έκθεση του Γερμανού Martin Kippenberger πριν δύο χρόνια- και πραγματικά νιώθουμε ότι έχουμε θέσει γερά τις βάσεις μιας εξαιρετικά δημιουργικής συνεργασίας.

Είναι, επίσης, ιδιαίτερη τιμή για εμάς στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης που είμαστε ο πρώτος μουσειακός χώρος στην Ελλάδα που φιλοξενεί το έργο του MARIO MERZ, ενός από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες του κινήματος της Arte Povera. Η έκθεση MARIO MERZ: NUMBERS ARE PREHISTORIC παντρεύει την τέχνη με την επιστήμη, τα μαθηματικά, τους αριθμούς και τη φύση.

Η έκθεση εντάσσεται στο φετινό πρόγραμμα σύγχρονης τέχνης του Μουσείου, το οποίο εστιάζει τη στρατηγική του στην παρουσίαση σημαντικών μοντέρνων και σύγχρονων καλλιτεχνών».

Σύμφωνα με την **Ελίνα Κουντούρη**, Διευθύντρια του Οργανισμού Πολιτισμού και Ανάπτυξης NEON, «Είναι η πρώτη φορά που ένας από τους σπουδαιότερους καλλιτέχνες της arte povera, ο Mario Merz, παρουσιάζεται σε μουσειακό χώρο στην Ελλάδα. Η συνεργασία μας με το Fondazione Merz και το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης επιβεβαιώνει την πρακτική του NEON για συνέργειες, μια συνεργασία που τιμά τον πολιτισμό, κλασικό ή σύγχρονο. Ο Paolo Colombo κατάφερε να δώσει μία νέα ματιά στο έργο αυτής της ιστορικής φυσιογνωμίας. Παράλληλα, ο NEON, παραμένοντας πιστός στους εκπαιδευτικούς στόχους του και στην δέσμευσή του να φέρει σε επαφή τους μαθητές γυμνασίου με τις μορφές και τους δημιουργούς της σύγχρονης τέχνης, αξιοποιεί το έργο του Merz για ένα ιδιαίτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εισάγει τους νέους στη λογική, στα 'μαθηματικά' της τέχνης και της ζωής».

Πληροφορίες έκθεσης:

Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Μέγαρο Σταθάτου
Βας. Σοφίας & Ηροδότου 1, Αθήνα

Διάρκεια: 22 Οκτωβρίου 2015 – 31 Ιανουαρίου 2016

Εγκαίνια: 21 Οκτωβρίου 2015, 8μμ

Ωράριο λειτουργίας:

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή – Σάββατο 10:00 – 17:00

Πέμπτη 10:00 – 20:00

Κυριακή 11:00 – 17:00

Τρίτη κλειστά

Παράλληλες εκδηλώσεις

Στο πλαίσιο της έκθεσης *Mario Merz: Numbers are prehistoric* θα πραγματοποιείται εκπαιδευτικό πρόγραμμα από την ομάδα ΘΑΛΗΣ+ΦΙΛΟΙ, το οποίο, με αφετηρία το έργο του Merz, εστιάζει στη σχέση των μαθηματικών με τη ζωή, επιστημαίνοντας πώς η επιστήμη των μαθηματικών συναντάται σε κάθε λειτουργία της κοινωνίας και επομένως και στην τέχνη.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους ηλικίας 12-15 ετών και πραγματοποιείται τα σαββατοκύριακα από Οκτώβριο 2015-Ιανουάριο 2016. (Σάββατο 31/10, 7/11, 14/11, 21/11, 28/11, 5/12, 12/12, 19/12, 9/1, 16/1, 23/1, 30/1 και Κυριακή 1/11, 15/11, 29/11, 13/12, 17/1, 31/1). Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στον NEON, κα Μίκα Μακρυμίχαλου, τηλ. 2130187705, email mika.m@neon.org.gr. Συμμετοχή ελεύθερη.

Σημειώσεις για τους συντάκτες

Ο **Οργανισμός Πολιτισμού και Ανάπτυξης NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο και αποσκοπεί στο να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό σε επαφή με το ευρύ κοινό. Ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός, φιλοδοξεί να συμβάλλει σε μια νέα μορφή διαλόγου και μια ευρύτερη και ενημερωμένη κοινωνία όσον αφορά στην τέχνη, παρουσιάζοντας παράλληλα μια πολιτιστική και κοσμοπολίτικη δραστηριότητα στη χώρα. Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνιμο χώρο, αλλά υλοποιεί δράσεις σε ολόκληρη την πόλη, τόσο στο πλαίσιο συνεργασιών με θεσμικούς φορείς πολιτισμού, δημόσιους και ιδιωτικούς, όσο και σε δημόσιους χώρους, ενθαρρύνοντας έτσι τη συμμετοχή των πολιτών και την αλληλεπίδραση μεταξύ της πόλης, της τέχνης και της κοινωνίας.

Ο **Mario Merz** (1925-2003) είναι ένας από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες του κινήματος της Arte Povera. Η πρώτη του ατομική έκθεση έλαβε χώρα το 1954 στη Galleria La Bussola στο Τορίνο, και παρουσίασε κάποιους καμβάδες σε εξπρεσιονιστικό ύφος. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '60, η έρευνα του Merz είχε εξελιχθεί σε καλλιτεχνικά πειράματα που οδήγησαν σε «τρισιδιάστατους πίνακες» (Mila Pistoia): κατασκευές με καμβάδες που περιείχαν objets trouvés, οργανικά ή βιομηχανικά υλικά, η εμφάνιση των οποίων συνέβαλε στην αναγνώριση του καλλιτέχνη ως έναν από τους πρωταγωνιστές της Arte Povera. Το 1970 εισάγει στην τέχνη του την ακολουθία Fibonacci, στην οποία ο κάθε αριθμός είναι το άθροισμα των δύο προηγούμενων του (0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21...). Ο Merz χρησιμοποίησε τη μαθηματική ακολουθία ως έμβλημα της δυναμικής που εκφράζει την εξέλιξη στον οργανικό κόσμο. Οι μεγάλες εκθέσεις της δεκαετίας του 1980 (Palazzo delle Esposizioni di San Marino, 1983 και Guggenheim New York, 1989) χαρακτηρίστηκαν από μια εικονογραφική πρακτική που απέκτησε αυξανόμενη σημασία, εξελισσόμενη σε «μακρά και γρήγορη», ένας φυσικός βιότοπος για άγρια, «προϊστορικά» ζώα όπως ο ρινόκερος, ο κροκόδειλος, η τίγρης, ο βίσωνας, η κουκουβάγια, όλα εκ των οποίων είναι επίσης και φορείς σαφούς υπεροχής. Αυτή η εντατική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας ο καλλιτέχνης δημοσίευσε επίσης μια εκτενή συλλογή από κείμενα (*Ich will Sofort ein Buch machen/Voglio fare subito un libro*, Sauerländer, Aarau-Frankfurt and Hopefulmonster, Florence), συνεχίστηκε από μια φάση που χαρακτηρίστηκε από μια επιστροφή στην ουσιαστική φύση της ύλης και γραμμής (προσωπική έκθεση στο Fundação de Serralves, Porto, 1999).

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στη ζωγραφική, που αναδείχθηκε στον πρωταγωνιστή για μια σειρά μεγάλων εγκαταστάσεων. Ο καλλιτέχνης παρουσίασε στο Carré d'Art – Musée d'Art Contemporain, Nîmes (2000) και για πρώτη φορά στη λατινική Αμερική με μια ατομική έκθεση στο Fundación Proa, Buenos Aires (2002). Έλαβε μέρος στο *Zero to Infinity: Arte Povera 1962-1972* (2001), την πρώτη έκθεση-ανθολογία της Arte Povera στη Βρετανία, που οργανώθηκε από την Tate Modern London και το Walker Art Center Minneapolis. Στις 6 Νοεμβρίου 2002 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της μόνιμης εγκατάστασης, *Igloo fontana*, στη σιδηροδρομική γραμμή στην πόλη του Τορίνο. Μεταξύ των διακρίσεών του, έλαβε το Honorary Degree από το

Dams της Μπολόνια (2001) και το Praemium Imperiale του Japan Art Association (2003).

Μεταξύ των εκθέσεων μετά το θάνατό του, διακρίνονται η αναδρομή στο έργο του από το Fondazione Merz, Galleria d'Arte Moderna και Castello di Rivoli, στο Τορίνο (2005); η θεματική έκθεση Drawings στο Kunstmuseum Winterthur και Fondazione Merz (2007); Pageantry of painting στο Fondazione Merz (2010); What Is to Be Done? (Henry Moore Institute, Leeds, και Bildmuseet, Umeå (2011-12); Mario Merz Arnulf Rainer. Tiefe weite (Fragmente) στο Arnulf Rainer Museum, Baden (2013); Pace Gallery, London (2014); και Mario Merz. Città Irreale, Galleria dell'Accademia, Venezia (2015).

Το ίδρυμα **Fondazione Merz**, με ιδρυτή και διευθύντρια την Beatrice Merz και πρόεδρο τον Willy Merz, συμπλήρωσε φέτος τα 10 χρόνια του. Ιδρύθηκε το 2005 ως κέντρο σύγχρονης τέχνης με σκοπό τη φιλοξενία εκθέσεων, εκδηλώσεων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και την προώθηση της έρευνας στην τέχνη.

Το ίδρυμα παρουσιάζει εκθέσεις αφιερωμένες στον Mario και τη Marisa Merz, με σκοπό την προβολή του έργου τους και παράλληλα άλλα σημαντικά projects ιταλών και διεθνών καλλιτεχνών, σε αλληλεπίδραση με το χώρο και τις συλλογές του ιδρύματος. Επιπλέον, προωθεί την έρευνα, ανάμεσα στις νέες γενιές καλλιτεχνών, με τακτικές εκθέσεις.

Οργανώνει εκδηλώσεις τέχνης, όπως το Meteorite στο Giardino Festival: ένα ετήσιο καλοκαιρινό πρόγραμμα εικαστικών τεχνών και σύγχρονης μουσικής που ενώνει διαφορετικές πλευρές του σύγχρονου πολιτισμού. Προσφέρει πληθώρα πρωτοβουλιών για διαφορετικά κοινά με σκοπό να ενισχύσει την αναγνωρισιμότητα της σύγχρονης τέχνης: οργανωμένες επισκέψεις, εργαστήρια για φοιτητές, εκπαιδευτικά προγράμματα για εκπαιδευτικούς και μεσολαβητικές υπηρεσίες για τους επισκέπτες. Η βιβλιοθήκη του ειδικεύεται στην Ιστορία και Κριτική της Σύγχρονης Τέχνης και συμπληρώνεται από το Αρχείο Merz, όπου περιλαμβάνεται πλήρης συλλογή του έργου του καλλιτέχνη. Η βιβλιοθήκη και το αρχείο απευθύνονται σε φοιτητές της τέχνης. Έχει καθιερώσει το ανά διετία βραβείο Mario Merz, με σκοπό την αναγνώριση και ανάδειξη ταλέντων στους χώρους της σύγχρονης τέχνης και της μουσικής σύνθεσης.

Περισσότερες πληροφορίες στο neon.org.gr

Reliant Communications

Έφη Λαζαρίδου

T: 210 6839839, 6932 296850

E: elazaridou@reliant.gr